

ORMANLARLA İLGİLİ TANIMLAMALARIN UYUMLAŞTIRILMASI SÜRECİ SONUÇLARI – 1

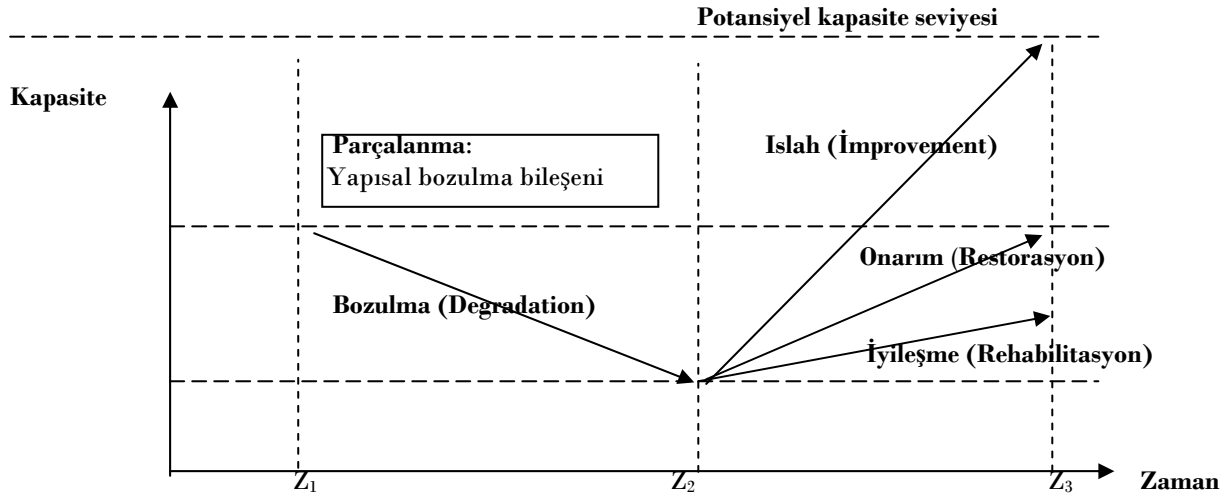
Serdar Yegül – Orman Müh. – AGM

Uluslararası düzeyde ormanlarla ilgili tanımlamaların uyumlaştırılması süreci küresel bir talep üzerine ortaya çıkmıştır. 2002 yılında yapılan birçok uluslararası forum ve organ toplantıda sürecin önemi vurgulanmış ve süreç, uluslararası gündemde önemli bir yer almıştır. Sözü edilen uluslararası forum ve organ toplantıları şunlardır: (i) Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi (CBD) Altıncı Taraflar Konferansı (COP6) Nisan 2002, Hollanda, (ii) Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) Yakın Doğu Bölgesel Konferansı, Mart 2002, İran, (iii) Birleşmiş Milletler Ormanlık Forumu'nun İkinci Oturumu (UNFF2) Mart 2002, ABD ve (iv) Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'nin (UNFCCC) Yan Organ'ının Onaltıncı Oturumu (SB16) Haziran 2002, Almanya.

Bu yazıda, yukarıda adı geçen forum ve organ toplantılarında tartışılan tanımların bir kısmı üzerinde durulacaktır. Bu tanımlamalar: orman bozulması, orman iyileşmesi, orman ıslahı, orman onarımı ve orman parçalanmasıdır.¹

- **Orman bozulması** (forest degradation) mal ve hizmetler üreten bir ormanın kapasitesinin düşmesidir. Orman bozulması tanımı, orman iyileşmesi, orman ıslahı ve orman onarımı tanımları tarafından desteklenen bir tanımdır.
- **Orman ıslahı**² (forest improvement) ürün ve hizmetler sağlayacak bir orman kapasitesini arttıran bir süreçtir. Amaç, ormanı potansiyel kapasitesine ulaştırılmaktır. Orman iyileşmesi, orman bozulması tanımının karşıtıdır.
- **Orman imar-ıslahı** (forest restoration) ormanı, bozulma öncesi orijinal durumuna getiren bir orman onarım sürecidir. Yani ormanın, bozulma öncesi durumdaki benzer fonksiyonlara, benzer yapıya ve benzer bileşimlere kavuşturulmasıdır.
- **Orman iyileştirme** (forest rehabilitation), ormanı, bozulma öncesi durumuna getirmek değil, ormanı, mal ve hizmetlerin tekrar karşılayacak bir kapasitesiye kavuşturulması sürecidir.
- **Orman parçalanması** (forest fragmentation) eskiden blok halinde bulunan bir ormanın aralarına boşlukların girmesi ve orman parçacıklarının oluşması sürecidir.

Yazıda geçen tanımlamaların şekil üzerinde gösterilmesi

¹ Kaynak: Ormanlık ile ilgili Tanımlamaların Uyumlaştırılması İkinci Uzmanlar Toplantısı Zabıtları, Roma, 11–13 Eylül 2002.

² Tanımlamaların Türkçe karşılıkları belirlenirken AGM'de ve DKMP'da daha önce çalışmış meslektaşlarımızın bilgilerinden yararlanılmıştır.